



Betegtájékoztató és beleegyező nyilatkozat lumbálpunkció végzéséhez

Kedves Betegünk!

Jelen tájékoztatóval az a célunk, hogy ismertessük a lumbálpunkciós eljárással kapcsolatos információkról, a lehetséges kockázatokról és szövődményekről. Az kezelőorvos önnek személyre szabott, teljes körű szóbeli tájékoztatást is ad, lehetőséget biztosítva a beavatkozással kapcsolatos kérdései feltevésére.

A betegség megnevezése, rövid ismertetése, alapvető anatómiai és élettani tudnivalók

Lumbálpunkciós vizsgálatra (gerincfolyadék-csapolásra) a központi és perifériás (környéki) idegrendszer gyulladásos kórképei kapcsán van szükség, melyek hátterében kórokozók (mint baktérium, vírus, gomba) által létrejött vagy autoimmun gyulladásos folyamatot valószínűsíthetünk. A kórképek közé tartozik az agyhártya vagy agyvelő gyulladása, autoimmun demielinizációs (velőshüvely-károsodással járó) kórképek, mint szklerózis multiplex (SM) vagy a környéki idegrendszer, ideggyökök gyulladása, szisztémás immunbetegségek idegrendszert érintő szövődményei, továbbá subarachnoidealis vérzés, agyhártyákat beszűrő tumoros folyamat.

A beavatkozás célja

Gerincfolyadék (likvor) nyérése, melyben található sejteket, fehérjéket elemezzük vagy kórokozó kimutatása történhet a mintából.

A beavatkozás rövid leírása

Különösebb előkészületre nincs szükség. Ideális, ha a beteg sok folyadékot (vizet) fogyaszt a beavatkozás előtt. Véralvadásgátló szedő betegnél laborvizsgálat ellenőrzése történik, amennyiben trombocita-aggregációgátló (acetilszalicilsav vagy clopidogrel) kezelésben részesül, jelezze orvosának, mert ezek növelhetik a vérzéses szövődmény kockázatát.

A beavatkozás maga néhány percig tart (3-5 perc), a beteg az ágyban ül vagy oldalt fekszik, térdeit a hasához húzva, miközben fejét kissé előre hajtja. A vizsgálat közben mindvégig mozdulatlanul kell maradnia. A hátán, deréktájon a bőrét fertőtlenítőoldattal többször lemossák, majd az ágyéki csigolyák között, a gerincvelő vége alatt egy vékony, speciális tűt (lumbáltűt) szúrnak be és néhány milliliternyi mintát vesznek a likvorból. A tűt ezután kihúzzák, a szúrás helyét fertőtlenítik, leragasztják és néhány óráig a betegnek vízszintesen kell feküdnie, feje nem lehet magasabban a csípőjénél.

A vizsgálat utáni napokon előfordulhat, hogy fejfájás, hányinger jelentkezik, különösen, ha mozog és nem iszik eleget. Ezért javasoljuk, hogy csak fokozatosan terhelje magát például gyakran, de rövid ideig mozogjon, pihenjen és figyeljen a bőséges folyadékbevitelre.



A beavatkozás lehetséges előnyei

Mivel más vizsgálattal nem helyettesíthető, a biztos diagnózis felállításához a gyulladásos kórképek kapcsán elengedhetetlen.

A beavatkozás elmaradásának lehetséges következményei

Kórokozó kimutatása nélkül (vírus vagy baktérium, baktérium esetén például antibiotikum rezisztencia vizsgálat) nem megfelelően választott gyógyszeres kezelés a betegség várható kimenetelét jelentősen ronthatja. Autoimmun kórképek esetében speciális gyulladáscsökkentő kezelések indítása nem lehetséges. Onkológiai betegségekben a gyógyszer likvortérbe adása vagy a terápiás protokoll módosítása a prognózist jelentősen befolyásolja.

A beavatkozás ellenjavallatai

Emelkedett agynyomás, emelkedett INR érték (>1.5), 50 000/ul alatti vérlemezkeszám, punkció helyén fennálló gennyedéssel járó folyamat, súlyos gerincdeformitás.

A beavatkozás helyett alkalmazható egyéb gyógymódok

A beavatkozás nem helyettesíthető más eljárással.

A beavatkozás lehetséges kockázatai

Gerincfolyadék-csapolás utáni fejfájás, ezt kísérő hányinger, hányás. Deréktáji, háti fájdalom, átmeneti érzészavar. Vérzés a szúrás helyén, a szövetek között vagy a likvortérben. Fertőzés a szövetek között vagy likvorteret érintően. Igen ritkán, koponyaűri nyomásfokozódás esetén agytörzsi beékelődés (ritka, de súlyos szövődmény).

A beavatkozás tervezett időpontja:

A beteg kérdései:

.....
.....
.....

Az orvos megjegyzései:

A beteg személyes, egyéni kockázata, a beteg kérdéseire adott válaszok:

.....
.....
.....

Önnek joga van a tájékoztatást követően is további kérdésfeltevésre.

Ön a beavatkozás elvégzéséhez való beleegyezését bármikor visszavonhatja, a beleegyezés alapos ok nélküli visszavonása esetén azonban kötelezhető az ennek következtében felmerült és indokolt költségek megtérítésére.



Beleegyező nyilatkozat

Beteg neve:

TAJ szám:

Születési hely, idő:.....

Cselekvőképtelen személy, korlátozottan cselekvőképés kiskorú, illetve a cselekvőképességében az egészségügyi ellátással összefüggő jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú beteg esetén a törvényes képviselő/Eütv. 16. § szerinti helyettes döntéshozó adatai (név, szül. hely és idő, anyja neve, lakcím, telefonszám):

.....
.....
.....

Rokonsági foka/törvényes képviselő típusa:

Cselekvőképtelen állapotú személy esetében az Eütv. 16. § (2) bekezdés sorrendje szerinti helyettes döntéshozó a beavatkozásba való beleegyezéssel egyidejűleg arra vonatkozóan is nyilatkozik, hogy jogosult a beleegyezés, illetve visszautasítás jogát gyakorolni és nincs vagy reális időn belül nem érhető el az Eütv. 16. § (2) bekezdés sorrendje szerint előrébb való személy.

1. Betegség megnevezése fődiagnózis (magyarul, esetleg latinul):

.....

2. Tervezett beavatkozás megnevezése: lumbálpunkció

3. Tájékoztatót adó orvos neve:

A szóbeli tájékoztatást és a jelen nyilatkozathoz tartozó betegtájékoztatót megértettem és tudomásul vettem, a javasolt beavatkozással, a beavatkozás céljával, várható hasznával és kockázataival kapcsolatos, szóban feltett kérdéseimre a tájékoztatást nyújtó orvostól kielégítő, számomra érthető választ kaptam és elegendő idő állt rendelkezésre ahhoz, hogy eldöntsem, beleegyezem-e a beavatkozásba.



A szóbeli tájékoztatás és a jelen nyilatkozathoz tartozó betegtájékoztató elolvasása után, kellő mérlegelést követően, minden megtévesztéstől, fenyegetéstől és kényszertől mentesen **beleegyezem, hogy a beavatkozást elvégezzék.**

Kelt:, 20..... hó nap

.....
tájékoztatót végző orvos
aláírása és pecsétje

.....
beteg/törvényes képviselő/
helyettes döntéshozó aláírása

A beteg írásképtelensége esetén két, együttesen jelenlévő tanú aláírása:

1. tanú

név
lakcím
aláírás

2. tanú

.....
.....
.....